

ZAKON
O ZAŠTITI OD KLEVETE
BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

**ZAKON O ZAŠTITI OD KLEVETE
BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE**

Cilj zakona –	Članak 1
Principi koji se ostvaruju zakonom -	Članak 2
Tumačenje -	Članak 3
Značenje termina koji se rabe u zakonu -	Članak 4
Okvir djelovanja zakona -	Članak 5
Odgovornost za klevetu -	Članak 6
Iznimke od odgovornosti -	Članak 7
Obveza ublažavanja štete -	Članak 8
Zaštita povjerljivih izvora -	Članak 9
Obeštećenje -	Članak 10
Sudske mjere i privremene sudske mjere -	Članak 11
Mirenje stranaka -	Članak 12
Rokovi zastarjelosti -	Članak 13
Ovlašteni sud -	Članak 14
Učinkovitost sudske zaštite -	Članak 15
Odnos ovog zakona prema drugim zakonima -	Članak 16
Prijelazne i završne odredbe	Članak 17
Stupanje na snagu -	Članak 18

Na temelju članka 23 Statuta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH» broj 1/00) Skupština Brčko Distrikta na izvanrednoj sjednici održanoj 10. srpnja 2003. godine, usvaja

ZAKON O ZAŠTITI OD KLEVETE BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

Cilj zakona

Članak 1

Ovim zakonom uređuje se za teritorij Brčko Distrikta BiH građanska odgovornost za štetu nanесenu ugledu fizičke ili pravne osobe iznošenjem ili pronоšenjem trećoj osobi izražavanja nečег neistinitog i identificiranjem te pravne ili fizičke osobe trećoj osobi.

Principi koji se ostvaruju zakonom

Članak 2

Uređivanjem građanske odgovornosti iz članka 1 ovoga zakona želi se postići:

a) pravo na slobodu izražavanja, zajamčeno Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda («Službeni glasnik BiH» broj 6/99), Ustavom Bosne i Hercegovine, Statutom Brčko Distrikta BiH i predstavlja jedan od bitnih osnova demokratskog društva, posebno kada se radi o pitanjima od političkog i javnog interesa;

b) pravo na slobodu izražavanja štiti sadržaj izražavanja, kao i način na koji je iznesen i ne primjenjuje se samo na izražavanja koja se smatraju pohvalnim ili neuvredljivim, nego i na izražavanja koja mogu uvrijediti, ogorčiti ili uznemiriti;

c) sredstva javnog informiranja imaju značajnu ulogu u demokratskom procesu kao javni promatrači i prenositelji informacija javnosti.

Tumačenje

Članak 3

Ovaj zakon se tumači na takav način da se primjenom njegovih odredbi u najvećoj mjeri osigurava princip slobode izražavanja.

Značenje termina koji se rabe u zakonu

Članak 4

Termini koji se rabe u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

a) izražavanje - svaka izjava, a osobito svaki usmeni, pismeni, audio, vizualni ili elektronski materijal bez obzira na sadržaj, oblik ili način iznošenja ili pronоšenja;

b) javni organ - organ odnosno pravna osoba u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt):

- organ zakonodavne vlasti,
- organ izvršne vlasti,
- organi i tjela Pravosuđa Brčko Distrikta,
- organ uprave,
- pravna osoba s javnim ovlastima koja je osnovana sukladno zakonu,
- pravna osoba koja je u vlasništvu ili pod kontrolom Distrikta, ili nad čijim radom javni organ vrši nadzor;

c) javni službenik - svaka osoba koja je zaposlena u javnom organu;

d) kleveta - radnja nanošenja štete ugledu fizičke ili pravne osobe iznošenjem ili pronošanjem trećoj osobi izražavanja nečeg neistinitog i identificiranjem te fizičke ili pravne osobe trećoj osobi.

Okvir djelovanja zakona

Članak 5

(1) Ovaj zakon primjenjuje se na zahtjeve za naknadu štete zbog klevete, bez obzira kako je zahtjev označen.

(2) Javnom organu nije dozvoljeno podnijeti zahtjev za naknadu štete zbog klevete.

(3) Javni službenik može privatno i isključivo u osobnom svojstvu podnijeti zahtjev za naknadu štete zbog klevete.

Odgovornost za klevetu

Članak 6

(1) Svaka osoba koja prouzroči štetu ugledu fizičke ili pravne osobe iznošenjem ili pronošanjem trećoj osobi izražavanja nečeg neistinitog i identificiranjem te pravne ili fizičke osobe trećoj osobi, odgovorna je za klevetu.

(2) Za klevetu iznesenu u sredstvima javnog informiranja odgovorni su autor, odgovorni urednik, izdavač, kao i osoba koja je na drugi način vršila nadzor nad sadržajem tog izražavanja.

(3) Osoba iz stavaka 1 i 2 ovoga članka (u daljnjem tekstu: štetnik) odgovorna je za štetu ako je namjerno ili iz nepozornosti iznijela ili pronijela izražavanje nečeg neistinitog.

(4) Kada se izražavanje nečeg neistinitog odnosi na pitanja od političkog ili javnog interesa, štetnik je odgovoran za štetu izazvanu iznošenjem ili pronošanjem tog izražavanja ako je znao da je izražavanje neistinito ili je nepozornošću zanemario neistinitost izražavanja.

(5) Standard odgovornosti iz stavka 4 ovoga članka primjenjuje se i ako je oštećeni javni službenik ili je bio javni službenik ili je kandidat za dužnost u javnom organu i ako, prema općem shvaćanju javnosti, vrši značajan utjecaj na pitanja od političkog ili javnog interesa.

(6) Kada se izražavanje nečeg neistinitog odnosi na umrlu osobu, nasljednik prvog reda te osobe može podnijeti zahtjev, u smislu ovoga zakona, pod uvjetom da je takvo izražavanje nanijelo štetu ugledu nasljednika.

Iznimke od odgovornosti

Članak 7

(1) Ne postoji odgovornost za klevetu:

a) ako je izražavanjem izneseno mišljenje ili ako je to izražavanje u biti istinito, a netočno samo u nebitnim elementima;

b) ako je štetnik po zakonu obvezan da iznosi ili pronosi izražavanje ili je iznosio odnosno pronosio izražavanje u tijeku zakonodavnog, sudskog ili upravnog postupka;

(c) ako je iznošenje odnosno pronošenje izražavanja bilo razumno.

(2) Prilikom donošenja odluke iz razloga propisanih u točki c) stavka 1 ovoga članka sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, a osobito:

- način, oblik i vrijeme iznošenja ili pronošenja izražavanja,
- narav i stupanj prouzročene štete,
- dobronamjernost i pridržavanje štetnika opće prihvaćenih profesionalnih standarda,
- pristanak oštećenog,
- vjerojatnost nastanka štete i u slučaju da izražavanje nije izneseno ili proneseno,
- činjenicu da li izražavanje predstavlja objektivnu i točnu informaciju o izražavanju drugih osoba,
- te da li se odnosi na pitanja iz privatnog života oštećenog ili na pitanja od političkog ili javnog značaja.

Obveza ublažavanja štete

Članak 8

Oštećeni je dužan poduzeti sve potrebne mjere da ublaži štetu prouzročenu izražavanjem nečeg neistinitog, a osobito da štetniku podnese zahtjev za ispravak tog izražavanja.

Zaštita povjerljivih izvora

Članak 9

(1) Novinar i druga fizička osoba koja je redovito ili profesionalno uključena u novinarsku djelatnost traženja, primanja ili priopćavanja informacija javnosti, koja je dobila informaciju iz povjerljivog izvora ima pravo da ne otkrije identitet tog izvora. Ovo pravo uključuje i pravo da ne otkrije bilo koji dokument ili činjenicu koji bi mogli razotkriti identitet izvora, a osobito usmeni, pismeni, audio, vizualni ili elektronski materijal. Pravo na neotkrivanje identiteta povjerljivog izvora nije ni pod kakvim okolnostima ograničeno u postupku koji se vodi u smislu ovoga zakona.

(2) Pravo na neotkrivanje identiteta povjerljivog izvora ima i svaka druga fizička osoba koja sudjeluje u postupku u smislu ovoga zakona, a koja kao rezultat svog profesionalnog odnosa s novinarom ili drugom osobom u smislu stavka 1 ovoga članka, sazna identitet povjerljivog izvora informacija.

Obeštećenje

Članak 10

(1) Obeštećenje treba biti u srazmjeri s nanesenom štetom ugledu oštećenog i određuje se isključivo radi naknade štete. Prilikom određivanja obeštećenja sud je dužan cijeniti sve okolnosti slučaja, a osobito sve mjere koje je poduzeo štetnik radi ublažavanja štete, kao što su:

- objavljivanje ispravka i opozivanje izražavanja nečeg neistinitog ili isprika;
- činjenicu da je štetnik stekao novčanu korist iznošenjem ili pronošanjem tog izražavanja, kao i
- činjenicu da li bi iznos dodijeljene štete mogao dovesti do velikih materijalnih poteškoća ili stečaja štetnika.

Sudske mjere i privremene sudske mjere

Članak 11

(1) Sudska mjera o zabrani ili ograničavanju iznošenja ili pronošnja izražavanja nečeg neistinitog nije dozvoljena prije objavljivanja tog izražavanja.

(2) Privremena sudska mjera o zabrani pronošnja ili daljnjeg pronošnja izražavanja nečeg neistinitog može se odrediti samo ako oštećeni s najvećom sigurnošću može učiniti vjerojatnim da je to izražavanje prouzročilo štetu njegovom ugledu i da će oštećeni trpjeti nepopravljivu štetu kao rezultat pronošnje ili daljnjeg pronošnja tog izražavanja. Stalna sudska mjera o zabrani pronošnja ili daljnjeg pronošnja izražavanja nečeg neistinitog može se odnositi samo na određeno izražavanje za koje je utvrđeno da je klevetničko i na određenu osobu za koju je utvrđeno da je odgovorna za iznošenje ili pronošnje tog izražavanja.

Mirenje stranaka

Članak 12

Čim sud procjeni da su se stekli uvjeti, ispitat će mogućnost mirenja stranaka.

Rokovi zastarjelosti

Članak 13

(1) Rok za podnošenje zahtjeva za naknadu štete u smislu ovoga zakona iznosi 3 (tri) mjeseca od dana kada oštećeni sazna ili je trebao saznati za izražavanje nečeg

neistinitog i za identitet štetnika i taj se rok ni u kom slučaju ne može produžiti nakon isteka 1 (jedne) godine od dana kada je to izražavanje izneseno trećoj osobi.

(2) Ako oštećeni umre nakon početka ali prije završetka postupka, njegov nasljednik prvog reda može nastaviti postupak u ime umrlog ako podnese zahtjev sudu u roku od 3 (tri) mjeseca od dana smrti oštećenog i izjavi da želi nastaviti postupak.

Ovlašteni sud

Članak 14

Za zahtjev za naknadu štete zbog klevete, u prvom stupnju mjerodavan je Osnovni sud Brčko Distrikta.

Učinkovitost sudske zaštite

Članak 15

(1) Postupak po tužbama za naknadu štete zbog klevete iznesene u sredstvima javnog informiranja smatra se žurnim.

(2) Sud je dužan postupiti po tužbi za naknadu štete zbog klevete iznesene u sredstvima javnog informiranja najkasnije u roku od 30 (trideset) dana od dana prijama tužbe u ovlašteni sud.

Odnos ovoga zakona prema drugim zakonima

Članak 16

U odnosu na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom, primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona kojim su uređeni obligacijski odnosi, Zakona o parničnom postupku Brčko Distrikta ("Službeni glasnik Brčko Distrikta" br. 5/2000; 1/2001; 6/2002), Zakona o sudovima Brčko Distrikta («Službeni glasnik Brčko Distrikta» br. 4/2000; 1/2001; 10/2001; 5/2002) i Zakona o izvršnom postupku Brčko Distrikta ("Službeni glasnik Brčko Distrikta" br. 8/2000; 1/2001; 5/2002).

Prijelazne i završne odredbe

Članak 17

Parnični postupak za utvrđivanje građanske odgovornosti za klevetu, koji je pokrenut i nije pravomoćno završen do dana stupanja na snagu ovoga zakona, nastaviti će se ili sukladno zakonu koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka, ili po ovom zakonu u ovisnosti od toga koji od ova dva zakona je povoljniji za tuženog.

Stupanje na snagu**Članak 18**

Ovaj zakon stupa na snagu 8. (osmog) dana od dana objavljivanja u “Službenim glasniku Brčko Distrikta BiH”.

**Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТА**

**Bosna i Hercegovina
BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
SKUPŠTINA BRČKO DISTRIKTA**

Broj: 0-02-022-213/03
Brčko, 10. srpnja 2003. godine

**PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA**

Mirsad Đapo, dipl. pravnik

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.